

מסורת הש"ס

(ב) תוספתא פירק ג.
(ג) תוספתא גיטות פ"ג
פ"ג וק"ע"ג. (ד) פ"ג ל"ג
(ה) דף קמ"א. (ו) תפנית טו.
(ז) ג"ל עניינים ופתיחה.
(ח) פ"ג ט"ז. (ט) שם, ט' ע"ג
ר"ש. (י) וע"פ תוספתא
מגנה יו"ד ד"ה ר"ת ופ"ג
ר"ס כג. ד"ה שמוס ופ"ג
מגלה כג. ד"ה ופ"ג.

רבינו הגנאל

ותניא בוותיה רב הושעיה
שארזי תמנין אין מדיקין
בהן בשבת אבל מדיקין
בהן ביו"ט חזן משמן
שירפין שאין שורפין
קדישין [פסולין] בירוש
[פסולין]. אמר רבא מוכרי
של חנוכה בברכת המזון
תפלה, מה הפלה בהודאה
אף ברכת המזון בהודאה.
אמר רב מוכרי של ר"ח
בברכת המזון, דמי רב
הרשעא ימיש שיש בהן
קרבן מוסף, כגון ר"ח וחולו
של מועד ערבית שחרית
ומנחה מפלג י"ח ואומר
על המאורע בעבודה, ואם
לא אמר מחזירין אותה, ואין
בהם קידוש על הכוס, ויש
בהן חזרה כבהמ"ז, ימים
שאין בהם קרבן מוסף,
כגון שני וחמישי ועל
תענית ומעמדות ערבית
ושחרית ומנחה מפלג
י"ח ואומר מעין המאורע
בשם תפלה, ואם לא אמר
אין מחזירין אותה, ואין
בהם קידוש על הכוס ולא
הזכרה כבהמ"ז, ואספקא
במי דמוכרי של חנוכה
בתפלה מוסף של שבת
ושל ר"ח טבא

במה מדליקין פרק שני שבת

בכרית המזון. בתפלה פשיטא לן
דלאמרינן לעילוי: לא מוכרינן. אינו מוכיר. אינו
לרץ להזכיר: מה הפלה בכרית הודאה. דהא כולה מילתא דמטע
עיקרה להודאה נתקנה: כהודאה. בכרית הארץ: ואומר מעין

תניא בוותיה רב הודאה ר"ח חסדא (ב) כל אלו שאמרו
אין מדליקין בהן בשבת מדליקין בהן ביום
טוב חוץ משמן שריפה לפי שאין שורפין
קדשים ביום טוב: איבעיא להו מהו להזכיר
של חנוכה בברכת המזון כיון דמדברין
הוא לא מוכרינן או דילמא משום פרסומי
ניסא מוכרינן אמר רבא אמר רב סחורה
אמר רב הונא אינו מוכיר ואם בא להזכיר
מוכיר בהודאה רב הונא בר יהודה איקלע
לבי רבא סבר לאדוכורי בבונה ירושלים
אמר להו רב ששת כתפלה מה תפלה
בהודאה אף ברכת המזון בהודאה: איבעיא
להו מהו להזכיר ראש חודש בברכת המזון
אם תימצי לומר בתוכה דרבנן לא צריך
ראש חודש דאורייתא צריך או דילמא
כיון דלא אסור בעשיית מלאכה לא
מוכרינן רב אמר ימוכיר רבי הנינא אמר אינו
מוכיר אמר רב זריקא נקוט דרב בידך דקאי
רבי אושעיא בוותיה דתני ר' אושעיא ימימים
שיש בהן קרבן מוסף כגון ר"ח וחולו ערבית
ושחרית ומנחה מתפלל שמונה עשרה
ואומר מעין המאורע בעבודה ואם לא אמר
מחזירין אותו ואין בהן קדושה על הכוס
ויש בהן הזכרה בברכת המזון ימים
שאין בהן קרבן מוסף כגון שני וחמישי
(ושני) ותעניות ומעמדות שני וחמישי מאי
עבדיתייהו אלא שני וה' וב' של תעניות
ומעמדות יערבית ושחרית ומנחה מתפלל
שמונה עשרה ואומר מעין המאורע בשומע
תפלה והוא לא אמר אין מחזירין אותו
(ו) ואין בהן קדושה על הכוס) ואין בהן
הזכרה בברכת המזון: איבעיא להו מהו
להזכיר של חנוכה במוספין כיון דלית ביה
מוסף בדידיה לא מוכרינן או דילמא יום
הוא שחייב בארבע תפלות רב הונא ורב
יהודה דאמרי תרווייהו אינו מוכיר רב נחמן
ורבי יוחנן דאמרי תרווייהו ימוכיר אמר אבוי
לרב יוסף הא דרב הונא ורב יהודה דרב
הוא דאמר רב גידל אמר רב ראש חדש
שחל להיות בשבת המפטיר בנביא בשבת
אינו צריך להזכיר של ראש חדש שאילמלא
שבת אין נביא בראש חדש מי דמי התם נביא
בדר"ח ליכא כלל הכא איתיה בערבית
ושחרית ומנחה אלא להא דמיא דאמר רב
אחדבוי אמר רב מתנה אמר רב יום טוב
שחל להיות בשבת המפטיר בנביא במנחה
בשבת א"צ להזכיר של יום טוב שאילמלא
שבת אין נביא במנחה כיום טוב
ולית

כד.

ולא גזרי נתן לחזק חזק מהותך שמן אטו לא נתן דבלא נתן נמי לא
אסור אלא אטו שאין מהותך אע"ג דבחלב מהותך גזירה לגזרה
דגזרי אטו שאינו מהותך ושאינו מהותך אטו שמה הא לא חשיב
גזירה לגזרה דכשאינו מהותך ודאי יטעו לפי שאינו נמשך אחר הפמילה
אבל הכא משום שמונה עליו לית
לן למימר ודאי יטעו ומיך ר"י דהכא
לא חשיב גזירה לגזרה דיו"ט שבת
כי הדדי נינהו דלאמרינן בפרק שבת
אשה (לקמן דף ס. ו) וס' גבי סנדל
המסומר וקשה לרשב"א דהכא גזרינן
יו"ט אטו שבת גזרינן כל הכלים
(לקמן דף קד. ו) וס' מסקינן דלא
גזרינן ושמה א"ן להשוות גזרות של
חכמים זו לזו אומם שאינם במלאכה
אחת: גזירה י"ט אבו שבת.
וקשה לרשב"א הא דתנן בפ"ג דביצה
(דף כז. ו) וס' מעשה ושלל ר' ערפון
עליה ועל החלה שנטמאת ואמרו לו
לא חיזם ממקומם והשתא לרבה
אמאי לא חיזמה והא חזיא להיסק
תחת מבשילו דלא שייך בה למיגור
יו"ט אטו שבת כמו בשמן ולפי שעמא
דאין שורפין קדשים ביום טוב ניחא
ולרץ לדמוק גזרינן תלה בשבת
אטו שמת:

תניא בוותיה רב חסדא. וא"ת
והא משמע חזן משמן
שריפה דאין מדליקין בשבת ולא
צו"ט והיינו דלא כרב הקהל דלדודי
מדליקין בשבת וי"ל דה"ק כל אלו
שאמרו אין מדליקין בשבת מדליקין
ביום טוב שבת אומם שמדליקין
בשבת מדליקין ביום טוב חזן משמן
שריפה שאף על פי שמדליקין בשבת
אין מדליקין ביום טוב וכו':
איבעיא להו מהו להזכיר ש"ל
חנוכה בברכת המזון.
מימה דהך מילתא הוה ליה לאסוקי
לעיל גבי מיילי דחנוכה:
מהו להזכיר ש"ל חנוכה כבהמ"ז.
בתפלה פשיטא ליה דמוכיר
משום דתפלה נכבוד הוא ואיכא
פרסומי ניסא אבל כבהמ"ז שנית
ליכא פרסומי ניסא טעם האל:
מוכיר בהודאה. לעל הגוסס
הודאה היא ולא תפלה:
בבונה ירושלים. כמו ברי"ח
שאומר יעלה ויבא צבונה
ירושלים ומשום דיעלה ויבא היא
תפלה ותמונים תקנוה צבונה
ירושלים דהיא גמי תפלה וכו"ת
מיקנה עבודה שהיא תפלה להשכ
ישראל לירושלים: א"ו דילמא כיון
דלא אסור בעשיית מלאכה בו, והא
דאמר בפ"ג דמגילה (דף כז. ו) וס'
כל שיש בו ציטול מלאכה לעם כגון
תענית ציבור וט' נאב קורין שלשה
ושאין בו ציטול מלאכה לעם כגון
ראש חודש וחולו של מועד קורין
ד' היינו מנהג בעלמא שאין רגילין
לעשות מלאכה:

עין משפט
גר מצוה
כ"ב א מ"י פ"ג (מס')
תפלה ה"י ג (פ"ג)
הגלות נרמס הלכה ס' סג
שמן מ' טושיע א"ח ס'
מרבט ע"פ א:
ג ב מ"י פ"ג תל' נרמס
הלכה ה' סג טושיע
א"ח ס' תמ:
כ"ב ג מ"י פ"ג תל' תפלה
הלכה י' סג ע"פ
טושיע א"ח ס' תמ ס"ג
ויסוף תל' ע"פ א:
כ"ב ד מ"י פ"ג תל' י' טו
טושיע א"ח ס' תמ ס'
ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'

דתני ר' אושעיא (בוותיה) בו. מהכא לא הו צעי למיפשט לעיל דאין מוכיר חנוכה בכרית המזון דלוקא נקט תעניות
ומעמדות אבל חנוכה ופזרים אף על פי שאין בהן קרבן מוסף לרץ להזכיר משום פרסומי ניסא ואיפכא ליכא למיפשט דלילמא נקט
תעניות ומעמדות משום תפלה מוסף והוא הדין דחנוכה ומינה אף בחנוכה ופזרים אס לא אמר בתפלה אין מחזירין אותו דתניא כהדיא
בתוספתא דכרית (פרק מ"ה): תעניות ומעמדות ערבית שחרית ופתיחה בו. מה שפי' הגאונים שאין אנו רגילין לאומרה ערבית
ואפילו שחרית שמה יאזרע לו אונם מולי לו צולמוס ונמלא שקרן בתפלתו ומה שפי' מתפלל שחרית היינו לפי שא"ל שלא יעמנה
אחד מהם וקשה לר"י אס כן היאך ליה אדס תעניתו ופזרע הלא ימלא שקרן בתפלתו קודם תפלתו הגאונים ולעיל בפ"ג (דף י"ב). דאמר
ליוזף מר וליפרע הלא כבר התפלל תענית: א"ל הא דמיא דאמר רב אחדבוי בו. מימה תרמי מילתא דרב למה לי
לאשמעינן יום טוב שחל להיות בשבת וכו"ש ראש חודש דליכא נביא כלל ומיך ר"י דחלל מכלל חכמתה איתמר:
שאלמלא שבת אין נביא במנחה. וקשה לר"י דתנן בפרק שלשי דמגילה (דף ק"א. ו) וס' ע"ש) בשני ובחמישי בשבת במנחה קורין
שלשה ואין מפטירין צבניה ומיך ר"י דגזיר דהכא היינו כחכמים שאין מפטירין בכחכמים בשבת במנחה כדאמר
בפרק כל כתבי (לקמן דף קטו): כנהרדעא פסקי סידרא כחכמים במנחה דשבתא ובמגילה אירי צבניה ממש:
ולית

